

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 4.10.2013
COM(2013) 681 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

**om hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna fungerar i fråga om
livsmedelssäkerhet, djurhälsa, djurskydd och växtskydd**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Inledning.....	3
2.	Genomgång av medlemsstaternas årsrapporter.....	3
3.	Kommissionens kontroller i medlemsstaterna	7
4.	Andra källor till information om kontroller i medlemsstaterna	16
5.	Resultat av offentlig övervakning	17
6.	Kommissionens uppföljning och upprätthållande av lagstiftningen	17
7.	Internationell handel.....	18
8.	Slutsatser	19

1. INLEDNING

Enligt artikel 44.4 och 44.6 i förordning (EG) nr 882/2004¹ ska kommissionen upprätta och lägga fram en årlig rapport till Europaparlamentet och rådet om hur kontrollen i medlemsstaterna fungerar. Rapporten ska utgå från

- a) nationella myndigheters årliga rapporter om sin kontrollverksamhet,
- b) kommissionens kontroller i medlemsstaterna,
- c) övriga relevanta upplysningar.

Det här är den tredje rapporten som läggs fram av kommissionen. Underlaget för rapporten utgörs främst av: a) medlemsstaternas årsrapporter för 2010, b) resultaten av kommissionens egen kontrollverksamhet, och c) annan relevant information om kontrollerna, bl.a.

- medlemsstaternas rapporter till kommissionen om kontroller i specifika sektorer,
- resultaten av EU:s system för snabb varning,
- kommissionens åtgärder för att upprätthålla lagstiftningen (bl.a. överträdelseärenden) vid konstaterade överträdelser i medlemsstaterna,
- rapporter från internationella standardiseringsorgan.

När det gäller framför allt resultaten av kommissionens egna kontroller och annan relevant information redovisar rapporten den kontrollinformation som har blivit tillgänglig. Målet är att informationen om offentliga kontroller inom unionen ska vara så aktuell som möjligt.

2. GENOMGÅNG AV MEDLEMSSTATERNAS ÅRSRAPPORTER

De allmänna principerna för EU:s foder- och livsmedelslagstiftning fastställs i förordning (EG) nr 178/2002². Enligt denna förordning ligger det primära ansvaret för att garantera att livsmedel är säkra hos livsmedels- och foderföretagen, genom hela livsmedels- och foderkedjan från primärproduktion till slutlig försäljning till konsument. Förordning (EG) nr 834/2007 innehåller krav gällande ekologisk produktion och märkning av ekologiska

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd (EUT L 191, 30.4.2004).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1).

produkter³. Förordning (EU) nr 1151/2012 innehåller krav gällande kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel⁴.

Medlemsstaterna är skyldiga att övervaka och kontrollera att livsmedelsföretagen uppfyller kraven i EU:s lagstiftning beträffande livsmedels- och fodersäkerhet (inklusive djurhälsa, djurskydd och växtskydd), ekologisk produktion och kvalitetsordningar. De är skyldiga att ha system med offentliga kontroller för detta ändamål.

I förordning (EG) nr 882/2004 beskrivs hur kontrollerna ska organiseras och genomföras. Förordningen innehåller allmänna bestämmelser om offentliga kontroller som utförs för att kontrollera att EU:s livsmedels- och foderbestämmelser efterlevs. Medlemsstaterna måste framför allt kontrollera att företagen uppfyller särskilda rättsliga krav och att varor på EU:s marknad (som antingen har producerats inom EU eller importerats) uppfyller dessa krav.

Förordning (EG) nr 882/2004 innehåller även bestämmelser om kommissionens kontroller av att medlemsstaterna fullgör sina skyldigheter enligt livsmedels- och foderlagstiftningen. För att uppfylla kraven i förordningen måste medlemsstaterna upprätta och genomföra fleråriga nationella kontrollplaner, och de ska årligen överlämna en rapport till kommissionen om genomförandet av dessa planer.

I kommissionens första årsrapport (KOM(2010) 441) konstaterades att det fanns stora skillnader mellan medlemsstaternas rapporter i fråga om både struktur och innehåll, vilket gjorde det svårt att göra jämförelser. Förra årets rapport (COM(2012)0122) visade att en dialog mellan kommissionen och medlemsstaterna, samt de sistnämndas växande erfarenhet, hade lett till att uppgifterna blivit mer jämförbara.

För att möjliggöra jämförelser mellan medlemsstaternas årsrapporter utformades en mall till en "sammanfattning" tillsammans med medlemsstaterna på grundval av de befintliga riktlinjerna för årsrapporter (kommissionens beslut 2008/654/EG). De flesta medlemsstaterna använder i dag dessa sammanfattningar. Medlemsstaterna får löpande allmän feedback. Detta ska kompletteras med individuell, skriftlig feedback.

I samband med översynen av förordning (EG) nr 882/2004 tog man ställning till bestämmelserna i artikel 44 om medlemsstaternas rapporter och kommissionens årsrapporter. Lagstiftningsförslaget innehåller bestämmelser om att kommissionen ska införa enhetliga mallar för den information och de uppgifter som medlemsstaterna ska lämna beträffande följande: ändringar av kontrollplaner, resultat av offentliga kontroller som utförts under det gångna året, typ och antal överträdelser, samt åtgärder som har vidtagits för att se till att de fleråriga nationella kontrollplanerna är effektiva, inbegripet åtgärder för att se till att lagstiftningen efterlevs och resultatet av dessa åtgärder.

Kommissionens analys av medlemsstaternas årsrapporter för 2010 beskrivs i det följande i den mån informationen i rapporterna kunde slås ihop.

³ Rådets förordning (EG) nr 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av förordning (EEG) nr 2092/91 (EUT L 189, 20.7.2007, s. 1).

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel (EUT L 343, 14.12.2012, s. 1).

Kontrollernas allmänna effektivitet

Årsrapporterna visar att de flesta medlemsstaterna har strategiska eller operativa indikatorer eller indikatorer för regelefterlevnad för att bedöma kontrollernas funktion, även om det finns stora skillnader mellan de berörda sektorerna och när det gäller hur utförlig informationen om den allmänna effektiviteten är. Uppgifter lämnas ofta om inspektionsprocessen, t.ex. om antalet planerade inspektioner som har utförts, i stället för att handla om resultaten av offentliga kontroller.

I vissa länder som har mer än en central behörig myndighet kan överensstämmelsen mellan deras rapporter förbättras genom att informationen från olika myndigheter kontrolleras mot de strategiska och operativa målen i de fleråriga kontrollplanerna.

Trender när det gäller kontroller

Det finns en fortsatt trend mot mer riskbaserade kontrollsysteem. Vissa medlemsstater har framhållit att riskbaserade kontroller ökar kontrollernas effektivitet totalt sett och att riskbaserade kontroller har introducerats i nya sektorer. Andra rapporter visar däremot att medlemsstater inte använder en riskbedömningsmodell i alla sektorer, vilket kommissionens revisioner har bekräftat, och man har lämnat begränsad information om trender när det gäller kontroller, prioriteringar och resultat.

Ett resultat av mer riskbaserade kontroller har varit att antalet överträdelser kanske inte kan jämföras rakt av från år till år. Den tjeckiska trendanalysen visar till exempel att antalet upptäckta överträdelser steg i förhållande till det totala antalet kontroller under åren 2009 och 2010 beträffande djurhälsa och djurskydd. Detta kan vara ett tecken på att överträdelserna har ökat och att det finns problem. Denna inledande ökning sägs emellertid i stället bero på att kontrollerna på senare tid har blivit mer riskbaserade och därmed mer effektiva. I den danska rapporten konstateras ett liknande samband när det gäller djurskyddskontroller. I den tyska årsrapporten poängteras att eftersom kontrollerna är mer riskbaserade och därför mer ingående i fråga om företag som tidigare gjort sig skyldiga till överträdelser går det inte att dra några slutsatser om läget totalt sett på marknaden utifrån årsrapporten. De resurser som frigörs till följd av mer riskbaserade kontroller används för att inspektera inrättningar som inte kan eller vill följa reglerna i lika hög grad. Uppgifter som visar att de i stället används för att inriktas på inrättningar som konstaterats eller misstänks för att bryta mot bestämmelserna vederlägger påståendena om att riskbaserade kontroller kan fungera som en rökridå för resursnedskärningar.

Trendanalys när det gäller överträdelser

I alla sektorer avser överträdelserna främst följande: hygienkrav i verksamheten, HACCP, struktur- eller utrustningsbaserade hygienkrav, märkning av livsmedel och foder, fodertillsatser, dokumentation och mikrobiologisk kontamination.

Kunskaperna om de bakomliggande orsakerna till överträdelserna är i regel begränsade. Precis som förra året sades brister när det gäller HACCP och hygien ofta bero på stor personalomsättning, brist på utbildning på livsmedelsföretagen eller att överträdelserna får minimala eller inga konsekvenser.

Trender när det gäller upprätthållandet av lagstiftningen: åtgärder i samband med överträdelser

Medlemsstaterna är skyldiga att i sina årsrapporter ange vilken typ av åtgärder som har vidtagits för att upprätthålla lagstiftningen.

Även om de flesta medlemsstaterna lämnade uppgifter om upprätthållandet av lagstiftningen i sina årsrapporter omfattade uppgifterna inte alla sektorer och det saknades i regel analyser av allmänna trender samt slutsatser.

Vissa medlemsstater har haft goda erfarenheter av administrativa påföljder som har beslutats direkt av de behöriga myndigheterna.

En del medlemsstater har därutöver pekat på behovet av att utbilda personal i upprätthållande av lagstiftningen. I Storbritannien har utbildningen betonat den rättsliga processen och att träna personal att framträda som expertvittnen, vilket har lett till att de formella rättsliga åtgärderna har ökat sedan 2008–2009. I Finland har utbildning och nya riktlinjer om upprätthållandet av lagstiftningen även lett till fler rättsliga åtgärder. Enligt de nederländska myndigheterna beror den ökade aktiviteten när det gäller att upprätthålla lagstiftningen på att kontrollerna har blivit mer riskbaserade och att det därmed är mer sannolikt att man upptäcker överträdelser.

Nationella revisionssystem

Alla medlemsstater utför de revisioner som krävs enligt förordning (EG) nr 882/2004. Revisionerna är ett viktigt verktyg i kontrollarsenalen eftersom de ger myndigheterna viktig information om hur effektiva deras kontrollsysteem är. Däremot sammanfattar man inte alltid resultatet av revisionerna, i synnerhet när de har delegerats till regionerna, och ger heller ingen information om hur revisionsrapporterna följs upp. Vissa medlemsstater rapporterade dessutom att antalet revisioner hade skurits ned på grund av resursbegränsningar hos deras revisionsenheter.

En del revisioner var inriktade på kvalitetshanteringssystem som införts av behöriga myndigheter. I Österrike ledde denna process till att rutiner samordnades och ansvarsfördelningen ändrades.

Kommissionen anordnar regelbundet möten som bl.a. ska fungera som forum för utbyten av bästa praxis mellan medlemsstaterna om hur revisionskravet hanteras.

Resurser

Flera rapporter pekade på förändringar på detta område, t.ex. en betydande organisationsförändring i Frankrike, Nederländerna, Slovenien och Storbritannien, och effektivisering av laboratorietjänster (i Bulgarien, i Spanien för livsmedelssäkerhet, och i Polen för bekämpningsmedel). En granskning av resursanslagen till laboratorier pågick även i Estland och Portugal. En del medlemsstater omfördelar personalresurser från rutinkontroller till mer riskbaserade ”kontrollkampanjer” och det finns överlag en medvetenhet om att resurserna måste användas mer effektivt, i synnerhet i det rådande ekonomiska klimatet där de offentliga finanserna är hårt pressade.

Åtgärder för att förbättra kontrollmyndigheternas funktion

De viktigaste åtgärderna var uppdatering av lagstiftning, utarbetande och förbättring av riktlinjer och rutiner, utbildning och workshoppar (framför allt om nya rutiner) och ändringar av de fleråriga nationella kontrollplanerna.

Därutöver har informationssystem och verksamhetsprocesser för kontroller förbättrats ytterligare i några medlemsstater i syfte att förbättra de centrala behöriga myndigheternas tillsyn. Utvärdering och kritisk analys av kontrolluppgifter har förbättrats i vissa medlemsstater, medan andra har planer för att förbättra centrala behöriga myndigheters kapacitet att verifiera kontrollernas effektivitet. Vissa medlemsstater håller på att utarbeta särskilda funktionsindikatorer.

Det finns även exempel på fortsatta förbättringar av samordningen mellan kontrollorgan och av förbättrade samordningsramar i medlemsstater där befogenheter har delegerats. Vissa medlemsstater har beskrivit vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av den växande nätförsäljningen inom livsmedelssektorn. I flera medlemsstater har införandet av resultatmätningssystem för livsmedelsföretag gjort det lättare att prioritera kontroller.

Åtgärder för att förbättra livsmedelsföretagens funktion

De viktigaste åtgärder som nämns i medlemsstaternas rapporter handlar om riktlinjer, utbildning, informationskampanjer och andra evenemang, samt broschyrer. Andra åtgärder som har rapporterats är: inrättande av ett center för djurskydd i Danmark och mekanismer för att uppmuntra inrättningar att uppfylla kraven och för att få feedback från företag i syfte att förenkla genomförandet av kontroller.

Slutsatser

Medlemsstaternas årsrapporter visar att de aktivt försöker effektivisera befintliga system. Det finns fortfarande en trend i alla medlemsstater mot fler riskbaserade kontroller. Medlemsstaterna inför dessutom verktyg för att förbättra de centrala behöriga myndigheternas tillsyn och kontrollmyndigheternas funktion.

Stadiga förbättringar sker inom flera områden. När det gäller tillgången till enhetliga och jämförbara kontrolluppgifter i medlemsstaterna kan bättre kopplingar mellan datapresentationer i högre grad visa om kontroller leder till upptäckt av överträdelser som mynnar ut i konkreta rättsliga åtgärder. En större tonvikt i rapporterna på självutvärdering, t.ex. resultaten av nationella revisioner och effekterna av granskningsprocessen i samband med årsrapporten på den framtida planeringen, skulle effektivisera förbättringsarbetet.

3. KOMMISSIONENS KONTROLLER I MEDLEMSSTATERNA

Enligt förordning (EG) nr 882/2004 ska kommissionen utföra kontroller i medlemsstaterna för att se till att offentliga kontroller överlag genomförs i enlighet med den fleråriga nationella kontrollplanen och i enlighet med EU:s lagstiftning.

För att fullgöra sina skyldigheter genomför kommissionen varje år ett revisions- och inspektionsprogram för att kontrollera efterlevnaden av foder- och

livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa, djurskydd och växtskydd. Kommissionen kontrollerar även att nationella offentliga kontroller på dessa områden utförs i överensstämmelse med EU:s lagstiftning. Programmet finns på kommissionens webbplats.

Resultaten av varje revision presenteras i en rapport riktad till den behöriga nationella myndigheten, tillsammans med slutsatser och rekommendationer om hur konstaterade brister bör åtgärdas. Genom att offentliggöra revisionsrapporter, medlemsstaternas åtgärdsplaner och regelbundet uppdaterade landprofiler ger kommissionen intressenter och medborgare en faktabaserad redogörelse för hur kontrollmyndigheterna i varje medlemsstat uppfyller sin skyldighet att se till att EU:s lagstiftning tillämpas korrekt.

De senaste åren har kommissionen utfört omkring 250 revisioner per år som avsett hela livsmedelskedjan och även djurhälsa, djurskydd och växtskydd, varav omkring 70 % har gällt livsmedelssäkerhet. Omkring 60 % av alla revisioner brukar genomföras i medlemsstaterna och resten i tredjeländer. Föranslutningsrevisioner har genomförts i Kroatien, som ska ansluta sig till EU den 1 juli 2013.

På senare tid har dessutom sammanfattande rapporter⁵ sammanställts för flera sektorer. Dessa rapporter ger en samlad överblick över medlemsstaternas kontroller och bygger på resultaten av enskilda revisioner som har genomförts. De tar upp de största brister som förmodligen är relevanta för alla medlemsstater, inklusive de som inte är föremål för enskilda revisioner. De ger dessutom kommissionen och medlemsstaterna värdefull information som de kan använda när de ser över lagstiftningen.

Rapporterna från kommissionens revisioner, tillsammans med de behöriga myndigheternas svar på rekommendationerna i kommissionens rapporter, finns på http://ec.europa.eu/food/fvo/index_en.cfm.

I följande avsnitt beskrivs en rad frågor av särskilt intresse som omfattas av programmet i medlemsstaterna i fråga om livsmedelssäkerhet, djurhälsa, djurskydd och växtskydd. Dessutom ges en kort sammanfattning av de viktigaste resultaten och slutsatserna från de olika revisionsserierna.

Livsmedelssäkerhet

Offentlig kontroll av mjölk- och köttproduktion

Kommissionen genomförde en rad revisioner av hygienkontroller i samband med nötkötts- och mjölkproduktion i alla medlemsstater mellan 2008 och 2011. Revisionerna bekräftade att medlemsstaterna har infört kontrollsystem som överlag är i enlighet med bestämmelserna i förordning (EG) nr 882/2004 och att de genomför ordentliga kontroller när det gäller nötkött, mjölk och produkter av dessa. En tidigare noterad trend när det gäller upprätthållandet av lagstiftningen har bekräftats: trots att kontrollmyndigheterna i stor utsträckning upptäcker överträdelser som äger rum, vidtar de inte alltid rättsliga åtgärder i tid, vilket leder till att överträdelserna kan kvarstå.

⁵

Internet: http://ec.europa.eu/food/fvo/specialreports/index_en.htm

Spårbarhet för nötkött och nötköttsprodukter

En serie revisioner avseende spårbarheten hos nötkött och nötköttsprodukter genomfördes 2011 och en sammanfattande rapport finns tillgänglig. Den senaste granskningen visar att kontrollerna av spårbarheten hos nötkött och nötköttsprodukter och av den obligatoriska märkningen har förbättrats väsentligt i de medlemsstater som besöktes. När det gäller spårbarheten hos levande djur upptäcktes brister i genomförandet av gällande lagstiftning och i utförandet av offentliga kontroller på platser där djuren samlas, t.ex. hos handlare, på marknader och uppsamlingscentraler. Vissa brister konstaterades också i hanteringen av de databaser som används för registreringen av djur.

Vilt – viltkött och kött från hägnat vilt

En rad undersökningsuppdrag utfördes i fyra medlemsstater för att samla in information om genomförandet av offentliga kontroller av produktionen av viltkött och kött från hägnat vilt. En sammanfattande rapport finns tillgänglig som ger närmare information om resultaten av dessa uppdrag.

Flera viktiga frågor framkom vid dessa undersökningsuppdrag och rättsliga bestämmelser diskuteras för närvarande beträffande: ofullständig provtagning för *Trichinella spiralis* i små mängder smittbenägna viltarter som säljs direkt till konsumenter, en liberal tolkning av ”små mängder” som kan exkluderas från offentliga hygienkontroller, regelbunden användning av uppsamlingscentraler för viltkött som inte alltid var registrerade och därför inte underkastade offentliga kontroller, otydlig gränsdragning mellan hägnat vilt och vilt, vilket riskerar att konsumenter får vilseledande information om köttets verkliga ursprung, och handel inom unionen av oflått vilt i strid med EU:s lagstiftning.

Offentlig kontroll av fiskeriprodukter och levande musslor

Revisioner utfördes i nio medlemsstater för att bedöma efterlevnaden av EU:s krav i fråga om fisk och levande musslor.

När det gäller fiskeriprodukter kunde det konstateras att allmänna, övergripande system för offentlig kontroll fanns i samtliga länder som besöktes. I en del länder konstaterades avsevärda variationer i genomförandet av offentlig kontroll mellan olika regioner. Generellt sett var laboratorier som genomförde officiella analyser välutrustade och i stånd att göra de nödvändiga analyserna. De flesta laboratorier var ackrediterade.

Även om utformningen och ledningen av de allmänna systemen var bra fanns det en del väsentliga brister i kontrollerna av:

- Primära produktionsplatser, t.ex. fiskefartyg och fiskodlingar.
- Levande musslor, vad gäller klassificering av produktionsområden, kontrolltätthet avseende biotoxiner, samt tester av slutprodukten.

Liknande upptäckter har rapporterats efter revisioner som utfördes 2012. En sammanfattande rapport håller även på att sammanställas.

Offentlig kontroll av fjäderfä

Revisionerna av medlemsstaternas kontrollsystem för fjäderfäkött och produkter av fjäderfäkött fortsatte under 2012. Precis som året innan var regelefterlevnaden överlag god och betydligt bättre än innan hygienpaketet infördes. Hela produktionskedjan för fjäderfä omfattades, även om antalet kontroller på anläggningsnivå i vissa fall var begränsat, och i samband med vissa revisioner på senare tid upptäcktes brister när det gäller inspektionerna efter slakt. De huvudsakliga områden där det konstaterades att förbättringar behövdes är fortfarande tillämpning av särskilda hygienkrav, t.ex. provtagningsfrekvens för slaktkroppar och genomförande av HACCP-planer på anläggningar, samt avsaknad av anmälan till kommissionen av nationell lagstiftning som medger flexibilitet för slakterier med liten kapacitet.

Precis som när det gäller kontroller av mjölk- och köttproduktinrättningar konstaterades en trend när det gäller tillsynen som innebär att kontrollmyndigheter, trots att de upptäcker brister, inte alltid vidtar rättsliga åtgärder i tid.

Kontrollplaner för salmonella

Revisionerna av nationella kontrollplaner för salmonella i fjäderfäsektorn fortsatte under 2011. I samtliga medlemsstater som besöktes hade kontrollplaner införts, men i en del fall hade genomförandet försenats för vissa kategorier. Dessa planer sammanfaller emellertid med en väsentlig nedgång i förekomsten av salmonella i fjäderfä. Planerna för övervakning och offentlig provtagning för att upptäcka salmonella i olika fjäderfä kategorier var inte helt förenliga med EU:s lagstiftning i de flesta medlemsstaterna, mestadels på grund av brister i fråga om provtagning, åtgärder vid positiva testresultat och laboratorier. Vid den senaste revisionen 2012 upptäcktes även brister i centrala behöriga myndigheters övervakning av regionala myndigheters genomförande av planerna. En sammanfattande rapport håller på att sammanställas.

Importkontroll av livsmedel av icke-animaliskt ursprung

En sammanfattande rapport finns om de tolv revisioner som genomfördes mellan 2010 och 2011 för att utvärdera de offentliga kontrollsystemen för importkontroller av livsmedel av icke-animaliskt ursprung.

Sedan förordning (EG) nr 669/2009 om strängare offentlig kontroll av foder och livsmedel av icke-animaliskt ursprung trädde i kraft har medlemsstaterna vidtagit tillfredsställande åtgärder för att genomföra denna förordning. Det finns ett tydligt samarbete och kommunikation mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna och tillräckliga personalresurser för utförande av kontroller. Det finns väl utvecklade och dokumenterade rutiner, även om de inte alltid uppdateras på ett systematiskt sätt.

När det gäller vidaretransporter, som definieras i förordning (EG) nr 669/2009 och varutransporter, som definieras i förordning (EG) nr 1152/2009 (där vissa kontroller kan få utföras vid slutdestinationen, efter vidaretransport från ankomstorten i EU) var spårbarhet inte alltid helt garanterad, i synnerhet när flera medlemsstater var involverade, och kravet på förhandsanmälan uppfylldes ofta inte. I hälften av medlemsstaterna skedde frigörandet i tullhänseende inte alltid enligt de rutiner som fastställs i EU-bestämmelserna.

Dessa brister kan leda till en situation där varor frigörs utan slutliga kontroller. Även om de allmänna systemen för laboratorieanalyser har förbättrats upptäcktes ofta brister i genomförandet av särskilda analyskrav som fastställs i EU:s lagstiftning.

Bekämpningsmedelsrester

En revisionsserie inriktad på kontroller av bekämpningsmedelsrester slutfördes 2011. Det finns en sammanfattande rapport av denna revisionsserie. Resultatet av revisionsserien var överlag positivt. Stora framsteg har gjorts sedan den senaste revisionsserien när det gäller planering, utförande och rapportering av offentlig kontroll av bekämpningsmedelsrester. Antalet prover som tas har ökat. Provtagningsrutinerna uppfyllde EU-lagstiftningen och i de allra flesta medlemsstater fanns tillfredsställande tillsynsåtgärder, vilket säkerställde ett starkt konsumentskydd. Effektiva rutiner fanns för importkontroller av bekämpningsmedelsrester. Medlemsstaterna rekommenderades att organisera sina kontroller mer effektivt. Kontrollerna bör i större utsträckning inriktas på identifierade risker och ta hänsyn till livsmedelsföretagens tidigare regelefterlevnad och till de kontroller som de själva utför. Antalet utsedda laboratorier bör skäras ned för att se till att analyser bara görs i laboratorier med adekvat analysutrustning. En ny serie inleddes 2012 som omfattar nio medlemsstater och är inriktad på kontroller av saluföring och användning av växtskyddsprodukter.

Genetiskt modifierade organismer (GMO)

En ny serie revisioner inleddes 2011 som omfattar den offentliga kontrollen av genetiskt modifierade organismer (GMO). Förutom genetiskt modifierade livsmedel och foder omfattade den för första gången en utvärdering av kontroller av avsiktlig spridning av genetiskt modifierade organismer i miljön för försök och odling. Revisioner gjordes avseende fyra medlemsstater. Ett system för godkännande av genetiskt modifierade organismer för försök fanns och offentliga kontroller utfördes i enlighet med EU-kraven. Det fanns vissa skillnader mellan medlemsstaterna beträffande kontroller av odlingen av genetiskt modifierad majs MON 810. När det gäller genetiskt modifierade livsmedel och foder hade läget inte förändrats nämnvärt sedan den föregående revisionsserien. Nolltoleransen när det gäller genetiskt modifierade organismer i icke genetiskt modifierat utsäde respekterades inte i två medlemsstater. GMO-laboratorier fungerade mestadels tillfredsställande.

Djurhälsa

Elektroniska identifieringssystem för små idisslare

Kommissionen fullföljde en serie undersökningsuppdrag till fyra medlemsstater som har stora populationer av får och getter. Målet var att bedöma framstegen i genomförandet av elektronisk identifiering av får och getter, att bedöma hur effektiv elektronisk identifiering är för att se till att fårs och getters rörelser kan spåras, att upptäcka faktorer som orsakar missnöje hos intressenter och att fastställa faktorer som främjar acceptans av användningen av elektronisk identifiering. En sammanfattande rapport av denna revisionsserie har sammanställts och finns tillgänglig.

Den sammanfattande rapporten visar att det finns stora skillnader i genomförandet mellan medlemsstaterna, i synnerhet när det gäller användningen av elektronisk identifiering för kontroll av sjukdomar och skötsel, vilket delvis beror på att vissa medlemsstater införde elektronisk identifiering tidigare än andra. När det gäller permanent identifiering har elektroniska bolusar visat sig vara mer tillförlitliga ute på fältet än öronmärkning, men de kräver särskild kompetens och teknisk support, vilket erbjöds i vissa av de berörda medlemsstaterna. I dessa medlemsstater uppmuntrades även införandet av denna teknik genom ekonomiskt stöd till jordbrukare för att täcka merkostnaderna av elektronisk identifiering.

Rabies

Ett omfattande program för att utrota rabies i medlemsstater i Central- och Östeuropa delfinansieras av EU. Kommissionen har utfört flera revisioner av programmen i dessa länder som har visat att man gör stora framsteg i kampanjerna för att vaccinera vilt och att detta har lett till en betydande minskning av antalet fall hos människor och husdjur. I vissa medlemsstater fanns det emellertid brister i genomförandet av vaccinationsprogram, i synnerhet när det handlade om att slutföra kampanjerna i tid och hur vaccin i lockmat sprids ut och med vilka tidsintervall.

Klassisk svinpest (CSF)

EU är nu nära att kunna förklara klassisk svinpest helt utrotad inom sitt territorium. Detta är resultatet av en ökad tillämpning av biosäkerhetsåtgärder och förbättrade vaccinationskampanjer för vildsvin inom ramen för EU-finansierade utrotningsprogram. Kommissionens revisioner har bekräftat att dessa åtgärder har varit effektiva i Rumänien och Bulgarien, som har haft sporadiska utbrott av klassisk svinpest hos tamgrisar på senare år. Programmen fortsätter och riktas i ökad utsträckning in på att verifiera frånvaro av sjukdom, snarare än på utrotning.

Den fortsatta risken att sjukdomen kommer in igen från grannländer, i synnerhet till följd av vildsvins förflyttningar, gör att man måste vara mycket vaksam och förbättra samarbetet med dessa länder.

Offentlig kontroll av laboratorier för mul- och klövsjuka

En serie inspektioner av EU-laboratorier som hanterar levande mul- och klövsjukevirus slutfördes. Biosäkerhetsstandarden befanns överlag vara tillfredsställande i de flesta laboratorier, men mindre brister upptäcktes i nästan alla laboratorier och allvarliga brister i ett par av dem. Omedelbara åtgärder har vidtagits för att minska potentiella djurhälsorisker om mul- och klövsjukeviruset läcker ut.

En viktig slutsats av denna serie inspektioner är att mul- och klövsjukelaboratorier bara bör godkännas i medlemsstater som är i stånd att garantera fortsatt uppfyllande av särskilda EU-krav och framför allt se till att nödvändiga resurser avsätts för detta ändamål. Kommissionen och medlemsstaterna överväger hur kontroller av mul- och klövsjukelaboratorier bör organiseras i framtiden.

Djurskydd

Förutom revisioner som särskilt avsåg djurskyddskontroller utvärderar kommissionens revisioner av hygienkontroller avseende nötkött och fjäderfä nu även rutinmässigt medlemsstaternas djurskyddskontroller vid slakt. Detta är en viktig ytterligare resurs för att främja ökad respekt av djurskyddskontroller. Vid dessa revisioner granskades särskilt slakteriers anläggningar, t.ex. uppställnings- och bedövningsutrymmen, samt transport av djur till slakt, och lämpliga rekommendationer utfärdades om förbättringar. Vid en revision konstaterades att även om ett betydande antal slakterier i den berörda medlemsstaten slaktade djur utan bedövning med stöd av ett undantag för slakt enligt religiösa seder, var det bara en del av det producerade köttet som såldes som sådant kött.

Kommissionens revisioner som särskilt var inriktade på djurskyddskontroller granskade djurskyddet på gårdarna och under transport. Dessa revisioner ingick i den övervakning av medlemsstaterna som kommissionen gör för att kontrollera förbudet mot användning av icke inredda burar för värphöns, som gällde från och med den 1 januari 2012, och ledde till att överträdelseförfaranden inleddes mot 13 medlemsstater den 27 januari 2012. Kommissionens revisioner av medlemsstaterna gav även uppdaterad information om hur förberedda de var inför det krav som infördes den 1 januari 2013 om att dräktiga suggor och gyltor måste hållas i grupp. En revision utfördes specifikt för att samla bevis i samband med ett överträdelseförfarande som inleddes mot en medlemsstat avseende djurskydd i samband med slakt.

Revisioner på senare tid har även omfattat skyddet när det gäller gödkycklingar. Även djurarter som inte omfattas av EU-lagstiftningen, men för vilka Europarådets rekommendationer är fullt giltiga enligt EU-rätten, ingår i djurskyddsrevisionerna.

När det gäller transporter ligger fokus nu även på att hjälpa medlemsstaterna att ta till sig bästa praxis. Tidigare revisioner hade visat att godkännandet av fordon inte har skett på ett tillfredsställande sätt i flera medlemsstater och revisionerna under 2012 inriktades på godkännandeförfarandet och på att hitta områden där det finns en bästa praxis. Utbyte av bästa praxis har skett mellan medlemsstaterna vid de möten mellan nationella kontaktpunkter som hålls vid kommissionen två gånger om året. Ytterligare ett möte hölls i hamnen i Sète i Frankrike med medlemsstater som ansvarar för att godkänna sjögående fartyg, eftersom flera behöriga myndigheter hade påtalat problem med tillämpningen av kraven på djurtransporter till sjöss.

Exporten av djur till Turkiet, som är en växande sektor, granskades också i kommissionens revisioner. En revision genomfördes vid EU:s utresepunkt i Bulgarien och rekommendationer utfärdades om att rutinerna skulle påskyndas för att undvika onödiga förseningar. I samband med denna revision besökte teamet även den turkiska sidan av gränsen för att granska deras kontroller.

Växtskydd

Växtskyddsrevisionerna i medlemsstaterna, vilka syftar till att bedöma importkontrollåtgärder och genomförandet av EU:s nödatgärder vid utbrott av skadliga organismer, visade att det fanns stora skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller organisationen av importkontroller och hur effektiva de är när det gäller att upptäcka

skadliga organismer i varupartier avsedda för import. Hur framgångsrika åtgärderna för att utrota skadliga organismer varierar mellan olika organismer, eftersom vissa är lättare att kontrollera än andra. Revisionerna visade också hur viktigt det är att vidta kraftfulla utrotningsåtgärder så snart organismen upptäcks, eftersom det är oändligt mycket svårare eller till och med omöjligt att utrota den när den väl har etablerat sig.

Trots regelbundna revisioner i Portugal sedan 1999 avseende utrotningen av tallvedsnematod är situationen fortfarande otillfredsställande, i synnerhet när det gäller provtagning och röjning av sjuka träd från buffertzonen.

Djurfoder

När det gäller fodersäkerhet är den samlade bilden att regelefterlevnaden varierar mellan företagen längs produktionskedjan. Situationen är otillfredsställande vad gäller den primära produktionen och när det gäller den icke-primära produktionen kan förbättringar göras beträffande utformning och genomförande av HACCP-baserade rutiner, åtgärder för att minimera korskontaminering från tidigare produktionsomgångar, och övervakning av icke önskvärda ämnen. Offentliga kontroller av foder omfattar normalt huvudaktörerna i foderkedjan, men vissa typer av anläggningar (särskilt livsmedelsanläggningar som bara levererar en del av sin produktion till foderkedjan) omfattas fortfarande sällan av dessa kontroller. När det gäller inspektioner och provtagningar finns det dessutom vissa brister när det gäller inriktningen.

När det gäller saluföringen av foder konstaterades under revisionerna att efterlevnaden av relevanta krav var tillfredsställande.

Transmissibel spongiform encefalopati (TSE) och animaliska biprodukter

Revisioner avseende dessa frågor brukar numera i regel slås ihop eftersom TSE, med vissa undantag, inte längre utgör en allvarlig risk. Revisioner har visat att hanteringen av animaliska biprodukter och produkter som framställs därav beroende på kategori överlag uppfyllde EU:s regler. I ett par medlemsstater bortskaffas animaliska biprodukter (inklusive specificerat riskmaterial) som genereras vid gårdsslakt i samband med hobbyjordbruk fortfarande på platsen. Detta påverkar, tillsammans med bristerna i bortskaffandet av självdöda djur på sådana gårdar, TSE-övervakningens effektivitet i dessa medlemsstater. Vid konverteringsanläggningar var regelefterlevnaden normalt tillfredsställande, även om det i vissa fall fanns brister i övervakningen av uppfyllandet av kraven avseende tid, temperatur och tryckbehandling.

Importkontroll av livsmedel av animaliskt ursprung och djur

Revisionerna på detta område fortsätter att vara ett viktigt verktyg i försvaret för att se till att importerade produkter är säkra. Importkontrollerna förbättras tack vare bl.a. ett bättre samarbete med tullmyndigheter och omfattande utbildningsinsatser. Kommissionen konstaterade brister i vissa medlemsstater när det gäller kommunikationen mellan centrala myndigheter och myndigheter till vilka befogenheter har delegerats, vilket i några fall undergrävd kontrollernas allmänna effektivitet. Även om situationen när det gäller förhandsanmälan av transiterade försändelser håller på att förbättras i vissa medlemsstater

är de behöriga myndigheternas tillsyn av detta krav fortfarande bristfällig i en del större hamnar.

Sedan förra årsrapporten har genomförandet av det gemensamma datoriserade systemet för import, Traces, förbättrats. En del av de medlemsstater som tidigare inte använde Traces har nu anslutit sig till systemet. De nya versionerna av Traces kräver förändringar på gränskontrollstationerna och detta är en pågående process.

Restsubstanser av veterinärmedicinska läkemedel och föroreningar

Medlemsstaterna har fortfarande ungefär samma svårigheter som konstaterades i förra årsrapporten när det gäller att genomföra sina nationella övervakningsplaner för restsubstanser och det finns skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller antalet metoder som ingår i ackrediteringen av laboratorier för restsubstansanalyser, samt skillnader i tolkningen av kraven på information från livsmedelskedjan vid slakten.

När det gäller den pågående omgången dioxidrevisioner som granskar medlemsstaternas förmåga att se till att fisk fångad i Östersjön som saluförs som livsmedel eller foder uppfyller EU:s gränsvärden för dioxiner, visar nu föreliggande bevis att medlemsstaterna inte använder samma metoder för att minimera risken att konsumenter exponeras för fisk som inte uppfyller kraven.

Uppföljning av kommissionens rekommendationer

Alla rekommendationer i kommissionens rapporter följs systematiskt upp genom en rad aktiviteter.

Medlemsstaternas behöriga myndigheter måste lägga fram en "åtgärdsplan" som beskriver hur de följt eller avser att följa kommissionens rekommendationer. Kommissionen utvärderar i sin tur åtgärdsplanen och övervakar systematiskt genomförandet av alla dessa åtgärder genom ett antal uppföljningsaktiviteter: a) allmänna uppföljningsrevisioner, b) uppföljningsrevisioner på plats avseende specifika frågor, eller krav på skriftliga rapporter avseende specifika frågor, och c) bilaterala möten på hög nivå om det handlar om överordnade eller återkommande problem.

Allmänna uppföljningsrevisioner följer upp utestående frågor och kontrollerar vilka framsteg som görs beträffande rekommendationer från FVO:s tidigare revisioner av olika sektorer i medlemsstaterna. Landprofiler som visar resultatet av dessa revisioner finns på följande webbplats: http://ec.europa.eu/food/fvo/country_profiles_en.cfm.

När det gäller övervakningen av medlemsstaternas framsteg i tillämpningen av FVO:s rekommendationer visar de allmänna uppföljningsrevisionerna under perioden 2005–2010 att medlemsstaterna har vidtagit åtgärder för att följa 97 % av rekommendationerna eller gjort tillfredsställande åtaganden om att följa rekommendationerna inom en fastställd tidsfrist. När det gäller rekommendationer för vilka inga tillfredsställande åtaganden ännu har gjorts (3 %) görs aktiva försök att driva på utvecklingen via flera mekanismer, såsom beskrivs i avsnitt 2.5. Även om det handlar om ett fåtal rekommendationer är dessa de svåraste att lösa eftersom de i regel handlar om djupa underliggande problem, t.ex. tolkning av lagstiftningen.

4. ANDRA KÄLLOR TILL INFORMATION OM KONTROLLER I MEDLEMSSTATERNA

Sektorsspecifik rapportering

Enligt bestämmelser i EU:s lagstiftning om olika aspekter av livsmedelssäkerhet, djurhälsa, djurskydd och växtskydd ska medlemsstaterna lämna regelbundna rapporter om vissa specifika krav. På grundval av dessa nationella rapporter utarbetar kommissionen i sin tur ett antal sektorsrapporter som redovisar genomförandeläget för vissa aspekter av EU:s lagstiftning som gäller livsmedelskedjan, däribland en del specifika data om offentliga kontroller och resultat av dessa på de aktuella områdena.

Till de mest relevanta hör rapporterna om övervakning och testning av idisslare för att fastställa förekomst av transmissibel spongiform encefalopati (TSE), trender för och källor till zoonoser, zoonotiska smittämnen och livsmedelsburna utbrott (som delegerats till Efsa), anmälningspliktiga sjukdomar hos nötkreatur och svin (i samband med handel inom EU), den årliga övervakningsrapporten om bekämpningsmedelsrester i EU och rapporterna från mötena i arbetsgruppen för utrotning av djursjukdomar. Informationen i dessa rapporter är ett viktigt underlag när man ska fatta beslut om hur revisionsresurserna ska prioriteras.

En tabell med en förteckning över kommissionens huvudsakliga rapporter som offentliggjorts det senaste året och webbplatserna för dem finns i bilagan till denna rapport.

System för snabb varning och andra rapporteringsverktyg

De befintliga systemen för snabb varning för livsmedel och foder (RASFF), utbrott av djursjukdom (ADNS) och utbrott av växtsjukdomar (Europhyt) är viktiga verktyg för snabb hantering av kritiska lägen och nya risker. De är också informationskällor när det gäller skadegörare och sjukdomar. De uppgifter som de tillhandahåller kan även vara en viktig indikator för brister när det gäller efterlevnaden av gällande säkerhetskrav och dessa uppgifter granskas därför noga i samband med utvärderingen av kontroller. Utförliga resultat från dessa varningssystem för livsmedelssäkerhet och djursjukdomar sammanfattas varje år i årsrapporter om RASFF och ADNS som publiceras på kommissionens webbplats:

http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm

http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/adns/index_en.htm

När det gäller Europhyt, anmälningsverktyget för kvarhållande av försändelser av växtskyddsskäl, har kommissionen inrättat en webbplats med månatliga rapporter om sådant kvarhållande⁶. En årlig Europhytrapport ska enligt planerna läggas fram 2013.

Traces-systemet gör det möjligt att utbyta information mellan kommissionen och medlemsstaterna om de kontroller som utförts av djur och djurprodukter (av inhemska produkter och produkter som importeras från tredjeländer) och är därför en annan viktig källa. I systemet rapporteras såväl omfattningen av aktuella varutransporter som utförda

⁶

Internet: http://ec.europa.eu/food/plant/europhyt/interceptions_en.htm

offentliga veterinärkontroller:

http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/traces/index_en.htm

5. RESULTAT AV OFFENTLIG ÖVERVAKNING

Salmonella och Campylobacter är de två viktigaste orsakerna till livsmedelsburen sjukdom i EU. Efsas och ECDC:s⁷ analyser av varje medlemsstats rapport om zoonoser visar att fallen av salmonellos hos människa minskar i Europeiska unionen. Sammanlagt 99 020 bekräftade fall hos människa rapporterades 2010 (uppgifterna offentliggjordes 2012), vilket var en minskning med 8,8 % jämfört med 2009. Det var sjätte året i rad som trenden har varit på nedgång. Efsa pekar i sin rapport på medlemsstaternas program för salmonellakontroller i fjäderfäpopulationer som en orsak till denna minskning. Detta bekräftas av revisioner inom medlemsstaternas fjäderfäköttsektorer.

6. KOMMISSIONENS UPPFÖLJNING OCH UPPRÄTTHÅLLANDE AV LAGSTIFTNINGEN

Oförminskad vikt fästs vid upprätthållandet av lagstiftningen och samordningen av detta arbete. Detta prioriteras fortfarande på alla områden som omfattas av denna rapport.

Mycket görs för att i samarbete med berörda medlemsstater undanröja hindren för en korrekt tillämpning av EU:s lagstiftning. Vilket tillvägagångssätt som väljs i det enskilda fallet beror på bristens allvar, vilka risker som är involverade, vilka åtgärder medlemsstaten redan har vidtagit och huruvida även andra medlemsstater berörs. De bakomliggande orsakerna till bristerna undersöks i syfte att komma fram till lösningar som kan förhindra att de upprepas.

Kommissionen har till exempel fört en intensiv dialog med vissa medlemsstater för att komma till rätta med ihållande överträdelser och olösta problem med upprätthållandet av lagstiftningen, bl.a. genom regelbundna bilaterala möten på hög nivå.

En sådan medlemsstat är Grekland. De grekiska myndigheterna har lagt fram en detaljerad åtgärdsplan med tydliga delmål som nu används för att övervaka framstegen mot bättre regelefterlevnad.

Kommissionen har även utformat skraddarsydda utbildningsinsatser genom programmet ”Bättre utbildning för säkrare livsmedel” i fall där utbildning kan förbättra regelefterlevnaden. När det gäller Bulgarien och Rumänien har särskilda utbildningsinsatser organiserats för att hjälpa myndigheterna att åtgärda bristerna i hanteringen och bortskaffandet av animaliska biprodukter.

Överträdelseförfaranden inleds när det bedöms vara nödvändigt och lämpligt.

⁷

Efsas och ECDC:s vetenskapliga rapport: EU:s sammanfattande rapport om trender för och källor till zoonoser, zoonotiska smittämnen och livsmedelsburna utbrott 2010 finns på internet: <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2597.pdf>

En viktig informationskälla när det gäller överträdelser eller problem med upprätthållandet av lagstiftningen är klagomål från allmänheten eller icke-statliga organisationer, och kommissionen är noga med att ta upp sådana klagomål med berörda medlemsstater så att problemet kan lösas. Om lagarna inte tillämpas på rätt sätt finns det en risk att EU:s mål när det gäller livsmedelssäkerhet inte kan uppnås. Såväl EU:s institutioner som medlemsstaterna, inbegripet lokala och regionala myndigheter och domstolar, är involverade i tillämpningen och upprätthållandet av EU:s lagstiftning. Medlemsstaterna har huvudansvaret för att se till att unionslagstiftningen tillämpas korrekt och utan fördröjningar. Kommissionen inleder överträdelseförfaranden som en sista utväg för att säkra regelbundenhet när det finns bevis för systematiska och ihållande brister i tillämpningen av EU-rätten.

Kommissionen kan inleda överträdelseförfaranden och kräva att medlemsstaterna ska rätta till ett obefintligt eller bristfälligt införlivande eller en felaktig tillämpning av lagstiftningen. Kommissionen kan väcka talan vid EU-domstolen mot en medlemsstat som har brutit mot unionslagstiftningen. Kommissionen har även möjlighet att vända sig till domstolen en andra gång och kräva att böter ska tillämpas till dess att den berörda medlemsstaten har rättat sig efter domstolens ursprungliga dom.

Överträdelseförfaranden spelar en viktig roll för att se till att EU:s lagstiftning tillämpas på rätt sätt och för medborgarnas bästa. Kommissionen har visat att den ser allvarigt på sin roll genom de överträdelseförfaranden som inleddes 2012 rörande genomförandet av lagstiftning om skydd av värphöns och de tydliga signaler som ges att skyddet av svin kommer att hanteras på liknande sätt.

EU:s pilotprojekt är ett annat verktyg som syftar till att få fram snabbare och mer fullständiga svar på frågor om tillämpningen av EU:s lagstiftning. Det används för att förbättra kommunikationen mellan kommissionen och medlemsstaterna och att bidra till att lösa problem med upprätthållandet av lagstiftningen utan formella överträdelseförfaranden.

Mer information om överträdelserna finns i årsrapporterna om kontrollen av EU-rättens tillämpning, som offentliggörs på kommissionens webbplats:

http://ec.europa.eu/eu_law/infringements/infringements_annual_report_en.htm

7. INTERNATIONELL HANDEL

Kommissionen deltar aktivt i internationella standardiseringsorgan som är aktiva inom områdena livsmedelssäkerhet, djurhälsa och växtskydd. Det förekommer också mycket omfattande kontakter med länder utanför EU för att få och ge garantier om livsmedelssäkerhet i samband med handel. Detta förutsätter i sin tur utförliga diskussioner om effektiviteten hos kontroller som syftar till att se till att handel sker på säker grund. Lärdomar som har dragits i samband med detta vidarebefordras till dem som ansvarar för kontrollsystemen i medlemsstaterna.

8. SLUTSATSER

På det hela taget säkrar medlemsstaterna ett gott genomförande av den offentliga kontrollen genom hela livsmedelskedjan, liksom respekt för livsmedelssäkerheten, växtskyddet, djurhälsan och djurskyddet. Även om det fortfarande finns utrymme för förbättringar har framsteg skett när det gäller ett effektivt utnyttjande av kontrollinstrument och resurser, och i fråga om planering, genomförande och samordning av kontroller i alla sektorer.

Den offentliga kontrollen, och rättsakter för att göra den så effektiv som möjligt, är ett centralt inslag i EU:s livsmedelskedja. Den gör det möjligt för behöriga myndigheter att utföra riskbaserade kontroller, identifiera brister och åtgärda dem i tid. Den ger dessutom behöriga myndigheter en viktig överblick över situationen när det gäller livsmedelssäkerhet och hälsa.

Medlemsstaternas rapporter visar att nationella behöriga myndigheter tar sin roll på allvar och att kontrollerna blir alltmer riskbaserade, vilket bekräftas av rapporter från revisioner som genomförts av kommissionens experter. Nya verktyg håller på att införas som ska förbättra övervakningen av kontrollmyndigheter och deras funktion.

Kommissionens specifika revisioner på plats är, tillsammans med allmänna uppföljningsrevisioner som omfattar samtliga sektorer och är inriktade på de bakomliggande orsakerna till överträdelser, särskilt betydelsefulla när det gäller att identifiera brister som måste åtgärdas och se till att korrigerande åtgärder vidtas. Kommissionen har ett system för att kvantitativt granska medlemsstaternas korrigerande åtgärder som löpande ses över med hjälp av mål och indikatorer.

Dessa revisionsrapporter från kommissionen kompletterar medlemsstaternas kontrollverksamhet och rapporter, och skapar ett robust system för bedömning av effektiviteten hos medlemsstaternas kontrollsystem.

Detta system gör att kommissionen närhelst det är nödvändigt kan vidta lämpliga åtgärder för att förbättra medlemsstaternas offentliga kontroll och revisionssystem.

BILAGA

FÖRTECKNING ÖVER KOMMISSIONENS PUBLICERADE SEKTORSRAPPORTER OM GENOMFÖRANDET AV EU:S LAGSTIFTNING OM LIVSMEDELSSÄKERHET, DJURHÄLSA, DJURSKYDD OCH VÄXTSKYDD

Rapport	Rättslig grund	Offentliggörande
Årlig rapport om övervakning och testning av idisslare för att fastställa förekomst av transmissibel spongiform encefalopati (TSE) i EU	Artikel 6.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati	http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/tse_bse/monitoring_annual_reports_en.htm
EU:s sammanfattande rapport om trender för och källor till zoonoser, zoonotiska smittämnen och livsmedelsburna utbrott i Europeiska unionen	Artikel 9.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG av den 17 november 2003 om övervakning av zoonoser och zoonotiska smittämnen, om ändring av rådets beslut 90/424/EEG och om upphävande av rådets direktiv 92/117/EEG (Delegerad till Efsa och utarbetad av Efsa i samarbete med Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar, ECDC)	http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2090.pdf
Årsrapport om systemet för snabb varning för livsmedel och foder (RASFF)	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet.	http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/rasff_publications_en.htm

Rapport	Rättslig grund	Offentliggörande
Årlig övervakningsrapport om bekämpningsmedelsrester i EU	Artikel 32 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 av den 23 februari 2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG (Delegerad till Efsa)	http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/doc/2430.pdf
Årlig rapport om bestrålning av livsmedel	Artikel 7.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/2/EG av den 22 februari 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar om livsmedel och livsmedelsingredienser som behandlats med joniserande strålning	http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm
Arbetsdokument från kommissionens avdelningar om genomförandet av nationella planer för kontroll av rests substanser i medlemsstaterna	Artikel 8 i rådets direktiv 96/23/EG av den 29 april 1996 om införande av kontrollåtgärder för vissa ämnen och rests substanser av dessa i levande djur och i produkter framställda därav och om upphävande av direktiven 85/358/EEG och 86/469/EEG samt besluten 89/187/EEG och 91/664/EEG	http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/residues/control_en.htm

Rapporter från möten i expertundergrupper (brucellos hos nötkreatur, brucellos hos får och get, bovin tuberkulos samt rabies) knutna till arbetsgruppen för övervakning av utrotningen av djursjukdomar i medlemsstaterna	Arbetsgruppen inrättades 2000 som en åtgärd i kommissionens vitbok om livsmedelssäkerhet	http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/eradication/taskforce_en.htm
Djurskydd: transportförordningen	Artikel 27.2 i rådets förordning (EG) nr 1/2005 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97	http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/transport/inspections_reports_reg_1_2005_en.htm